

EVALUAREA STARII ACTUALE SI PERSPECTIVELE INDUSTRIEI MINIERE IN ROMANIA

ACADEMIA ROMANA

Institutul National de Cercetari Economice
Centrul de Economia Industrii si Serviciilor
(Coordonator S. Ragalie; Prof. dr. C. Rusu)

si

Sectia de Stiinte Geonomice
(Acad. M. Sandulescu, Acad. D. Radulescu, dr. M. Borcos)

Bucuresti 5 Octombrie 2006

EXTRACTIA CARBUNILOR

ANALIZA SWOT

- **HUILA**

- **Puncte tari:**

- - rezerva geologica – 240 ani → securitatea energetica a tarii
- - infrastructura pentru extractie, prelucrare, transport; tehnologii de extractie adecvate conditiilor geologice
- - termocentralele proiectate pentru parametrii huilei din Valea Jiului; distante mici la beneficiari (termocentrale Mintia, Paroseni)
- - pret relativ stabil (*cf.* titei, gaz) inferior celui de import

- **Puncte slabe:**

- - extractie ineficienta si necompetitiva; putere calorifica redusa; sulf
- - conditii de extractie dificile; genereaza poluare; probleme de securitatea muncii (exploatare subterane)
- - productivitate mica (< 250 tone/persoana/an; sub nivel mondial)
- - concentrata in zone monoindustriale; probleme sociale grave
- - puternic subventionata

EXTRACTIA CARBUNILOR

ANALIZA SWOT

- **HUILA**
- **Oportunitati:**
 - - introducerea tehnologiilor moderne → creșterea eficienței, scăderea costurilor
 - - menținerea diversității surselor de energie
 - - adaptarea politicii UE de restructurare socială și regională durabilă
- **Amenințari:**
 - - abundența resurselor mondiale, diversitatea ofertei și furnizorilor externi
 - - costuri medii mai mari în Europa decât în SUA, Australia, Africa de Sud
 - - restrângerea activității miniere în Valea Jiului cu efecte sociale grave

EXTRACTIA CARBUNILOR - ANALIZA SWOT

LIGNIT

• **Puncte tari:**

- - rentabila, nu necesita subventii
- - rezerva geologica – 120 ani → securitatea energetica a tarii
- - integrare in centrele de productie a energiei
- - tehnologii de extractie la nivel mondial
- - investitii in infrastructura
- - productivitatea muncii in crestere; tendinta de scadere a costurilor
- - cerere constanta estimata pana in 2025
- - stabilitatea relativa a preturilor *cf.* titei, gaze

• **Puncte slabe:**

- - putere calorifica redusa; continut ridicat de sulf
- - conditiile de extractie dificile (sub nivel hidrostatic, necesita desecari); genereaza poluare; probleme de securitatea muncii
- - productivitate mica (< 700-1500 tone/persoana/an; sub nivel mondial)
- - uzura tehnica a utilajelor
- - livrari neritmice catre beneficiari
- - reactii sociale la programele de eficientizare

- **Oportunitati si amenintari** – similare cu cele din cazul huilei

EXTRACTIA CARBUNILOR

CONCLUZII

- - industria extractiva a carbunilor – necompetitiva in comparatie cu performantele mondiale
- - dezavantaje:
 - - conditii geologice dificile; calitate scazuta a carbunilor; pericole de explozii
 - - costuri ridicate pe tona de carbune; productivitate redusa
 - - uzura echipamentelor de extractie si preparare
- - avantaje:
 - - volumul mare al rezervelor
 - - tehnologii adecvate conditiilor geologico-miniere; infrastructura concentrata intr-o arie restransa
 - - calitate corespunzatoare parametrilor proiectati ai termocentralelor

EXTRACTIA CARBUNILOR PERSPECTIVE

- SCOPUL REFORMEI: Incadrarea evolutiei sectorului carbonifer in strategia de dezvoltare durabila a economiei nationale in perspectiva 2020 in conditii de eficienta economica
- - Trebuie sa asigure:
- - acoperirea cererii sectorului energetic si corelarea dezvoltarii sectoarelor carbonifer-energetic
- - mentinerea si dezvoltarea capacitatilor viabile prin retehnologizari si modernizari; inchiderea celor fara perspective
- - eficientizarea sectorului prin reducerea/eliminarea subventiilor
- - crearea unui sistem concurential
- REZERVA GEOLOGICA DE CARBUNI ASIGURA SECURITATEA ENERGETICA A TARII
- **CONTINUAREA EXPLOATARII ZACAMINTELOR DE CARBUNI NU POATE FI PUSA LA INDOIALA; NU SE POATE RENUNTA LA FUNCTIONAREA CENTRALELOR ELECTRICE PE CARBUNE - pe termen mediu**

EXTRACTIA CARBUNILOR – DIRECTII DE EVOLUTIE

- EXPLOATAREA RESURSELOR
- - lignitul – sursa de energie competitiva
- RECONSIDERAREA STRUCTURILOR ORGANIZATORICE
- - realizarea complexelor energetice Turceni, Rovinari, Craiova – societati comerciale integrate (extractie carbune + producatori de energie)
- - deciziile de restrangere sau sistare a activitatii – pe baza unor studii de fezabilitate pentru fiecare unitate in parte
- MODERNIZAREA PROCESELOR, introducerea tehnologiilor noi
 - GAZEIFICAREA → PERSPECTIVE NOI
- PROTECTIA SI REFACEREA MEDIULUI
- IMPACT SOCIAL – identificarea realista a posibilitatilor de ocupare in zona a personalului disponibilizat prin restructurari; trecerea de la sprijin pasiv (ajutor de somaj) la masuri active de combatere a somajului; schimbarea mentalitatii oamenilor

EXTRACTIA MINERURILOR NEFEROASE- ANALIZA SWOT

– PUNCTE TARI:

- - Termene de epuizare:
- → minereuri polimetalice – 25 ani
- → cupru – 65 ani; minereuri sarace 95 ani
- → fier – 49 ani; fier + mangan – 265 ani; mangan – 100 ani

- - Rezerva geologica asigura:
- → asigurarea din tara cu materia prima pentru industrie si rezervele strategice pentru situatii deosebite; asigurarea de rezerve strategice
- → locuri de munca in zone neagricole
- → dezvoltarea pe,orizontala a altor ramuri industriale

– PUNCTE SLABE:

- - conditii de extractie dificile; genereaza poluare
- - continut redus de substanta utila
- - productivitate mica, activitate ineficienta a companiilor miniere (sub nivel mondial)
- - tehnologii si echipamente uzate fizic si moral; poluarea aapei si solurilor
- - subventionare necorelata cu continutul de substanta utila

EXTRACTIA MINERURILOR NEFEROASE ANALIZA SWOT

– OPORTUNITATI:

- - concesionarea pentru capitalizarea exploatarilor, introducerea tehnologiilor moderne, protectia mediului

– AMENINTARI:

- - abundenta si diversitatea ofertei pe plan mondial
- - scaderea continutului de substanta utila

• CONCLUZII:

- - baza de materii prime cu termene de epuizare relativ indelungate dar cu continut redus de elemente utile (zacaminte sarace)
- - conditii geologice dificile; productivitate redusa; utilaje inechitate
- - raport venituri/cheltuieli subunitar
- - exista zone punctuale ce pot fi exploatate rentabil, pe durate determinate
- - concentrare in zone monoindustriale

EXTRACTIA MINEREURILOR NEFEROASE PERSPECTIVE

- **PREMISE:**

- - Baza de materii prime are termene de epuizare relativ indelungate
- - Rezerve in zacaminte mici si mijlocii, slabe cantitativ, necesitand resurse financiare mari
- - Productivitate scazuta si costuri mari
- - Conditii geologico-miniere dificile
- - Tehnologii si utilaje inechitate

- **DIRECTII DE EVOLUTIE A SECTORULUI:**

- **EXPLOATAREA RESURSELOR**

- - Continuarea productiei de uraniu (120 tone/an)
- - Rezervele de minereuri feroase - nevalorificabile
- - Minereuri de mangan - valorificabile cu conditia imbuntatirii tehnologiilor
- - Minereuri polimetalice (Pb+Zn, Cu) – continut scazut, exploatare ineficienta
- - Minereuri de cupru – continut scazut, la limita inferioara de rentabilitate
- - Minereul de aur – Rosia Montana – problema controversata

AUR – CONTROVERSA ROSIA MONTANA

- POZITIA ACADEMIEI ROMANE
- - Proiectul *nefiind de utilitate publica* si nici de *dezvoltare durabila* (epuizarea resursei in timp scurt, ca. 17 ani) nu justifica efectele colaterale si riscurile:
-
- - nerezolvarea pe termen lung a problemelor sociale
 - numar de locuri de munca variabil: ca 2000 in perioada de constructie, reduse la ca. 500 in perioada operationala [*Ce se intampla cu diferenta de 1500 locuri de munca disparute ? Cate locuri vor fi ocupate de localnici si cate de persoane aduse dinafara ca speciaisti in profesii specifice caracterului partial de industrie chimica al extractiei metalului prin cianurare ? Ce se intampla cu locurile de munca dupa incheierea exploatarei – 17 ani ?*]
- - riscuri legate de proiectatul iaz de acumulare (baraj susceptibil de accidente – cf. experientei mondiale, in vecinatatea Abrud)
- - riscuri de poluare din iazul de decantare (degajare de acid cianhidric, depozit de metale grele toxice); riscuri produse de transportul si utilizarea cianurii
- - modificarea peisajului; distrugerea unor vestigii arheologice de mare valoare; compromiterea potentialului turistic al zonei
- - stramutareaa unei parti a populatiei
- - exproprierea impusa localnicilor care refuza sa-si vanda terenurile → riscul unor procese la nivel european care sa implice Statul Roman
- - efecte economice discutabile (redevente de exploatare 2%)
- - riscul opririi operatiunii dupa o perioada mai scurta decat cea preconizata, din cauza posibilei nerentabilitati a minereurilor mai sarace din profunzime

EXTRACTIA MINEREURILOR NEFEROASE – DIRECTII DE EVOLUTIE

- -RECONSIDERAREA STRUCTURILOR ORGANIZATORICE:
 - Continuarea activitatii - posibila numai prin restructurare, privatizarea celor viabile, eficientizarea productiei
 - MODERNIZAREA PROCESELOR PRIN INTRODUCEREA TEHNOLOGIILOR NOI, EFICIENTE SI ECOLOGICE
 - PROTECTIA MEDIULUI SI ECOLOGIZAREA TERENURILOR
 - IMPACTUL SOCIAL AL RESTRUCTURARII ZONELOR MINIERE

EXTRACTIA MINEREURILOR NEFEROASE

CONCLUZII

- - Perspectivele de dezvoltare a industriei extractive feroase si neferoase – extrem de reduse.
- - Industria extractiva a neferoaselor nu poate profita de conjuncturile internationale favorabile (cresterea preturilor)
 - Cauze:
 - CONTINUT REDUS DE ELEMENTE UTILE
 - SITUATIA ECONOMICA PRECARA A SOCIETATILOR DIN MINERIT; MARI DATORII FINACIARE ALE FIRMELOR
 - DEFICIENTE TEHNOLOGICE
 - LIPSA DE ATRACTIVITATE PENTRU INVESTITORI
 - LIPSA FONDURILOR PENTRU MODERNIZAREA ACTIVITATII DE EXTRACTIE SI PREPARARE A MINEREURILOR
 - COSTURI DE EXTRACTIE EXTREM DE RIDICATE

OBSERVATII GENERALE

- PERSPECTIVELE MINERITULUI IN ROMANIA – COMPLET DEPENDENTE DE ADOPTAREA UNOR METODE AVANSATE DE EXTRAGERE A CONTINUTURILOR METALICE SI ANALIZEI OBIECTIVE A PROGNOZELOR ELABORATE PANA IN PREZENT
- INCHIDEREA EXPLOATARILOR MINIERE IN ULTIMII 15 ANI S-A FACUT FARA STUDII CARE SA ARATE:
 - POSIBILITATEA EXISTENTEI UNOR NOI REZERVE
 - POSIBILITATEA RENTABILIZARII PRIN ADOPTAREA UNOR TEHNOLOGII NOI

NU S-A ACORDAT SUFICIENTA ATENTIE POTENTIALULUI SUBSTANTELOR NEMETALIFERE (sare, gipsuri, nisipuri cuartoase, argile caolinoase, etc.)

ESTE IMPORTANTA CONTINUAREA CERCETARII GEOLOGICE A TERITORIULUI, PROSPECTAREA SI EXPLORAREA GEOLOGICA SI GEOFIZICA PRIN METODE MODERNE

POATE FI AVUTA IN VEDERE SI POSIBILITATEA EXPORTULUI DE COMPETENTA GEOLOGICA SI GEOFIZICA PRIN SPECIALISTII CU STUDII SUPERIOARE SI MEDII